

Haminan Vesi

ASIAKASLEHTI I/2023

8

Sattuman kautta

**KIINNOSTAVALLE
VESIALALLE**

10

**LUONNOSSA
LIKKUMINEN**

on osa metsästystä

12

**ASIAKAS-
TYTYVÄISYYS**

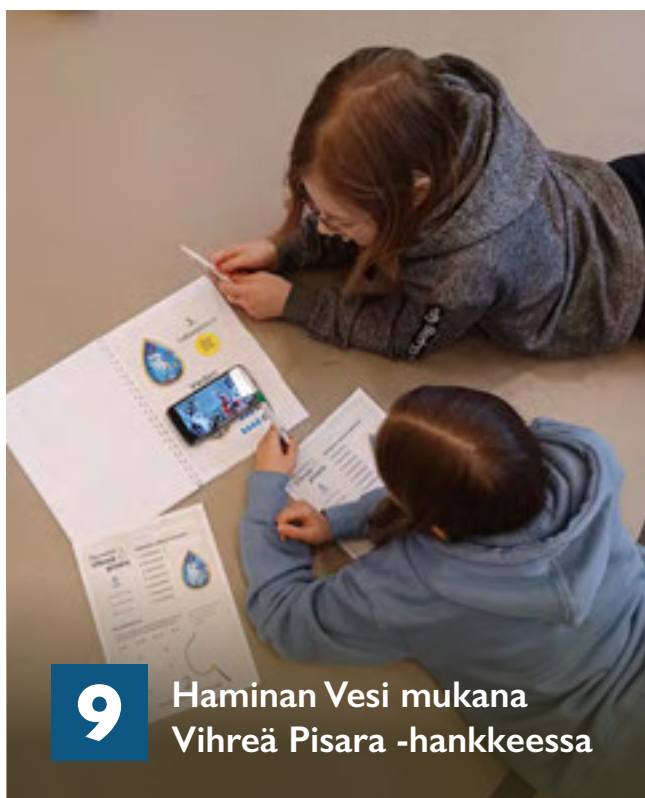
hyvällä tasolla

Sisällyshuettelo

ASIAKASLEHTI I/2023

Visualisti kasasi
itselleen tietokoneen

4

9 Haminan Vesi mukana
Vihreä Pisara -hankkeessa

Asiakastyytyväisyys
hyvällä tasolla

12

Ajankohtaista nyt

14

5

50-vuotias teinisirkus hyvässä
vauhdissa

6

Vuotovesi ei kuulu
viemäriin

10

Luonnossa liikkuminen on
osa metsästystä

 Haminan Vesi

Julkaisija Haminan Vesi Oy, PL 70, 49401 HAMINA **Päätoimittaja** Jukka Sandelin **Toimitus ja kuvaus** Vesa Väinö, Sanakammari
Ulkoasu ja taitto Mainostoimisto Sepeteus Oy **Paino** Punamusta Oy **Painosmäärä** 9 550 kpl

PÄÄKIRJOITUS

Vesihuolto-omaisuudesta huolehtiminen on **VESIHUOLTOLAITOKSEN VELVOLLISUUS**

Puhtaan veden johtaminen tuhansille käyttäjille ja liikaisen veden poisjohtaminen puhdistettavaksi ja takaisin luontoon johdettavaksi on monivaiheinen prosessi. Juomavetemme valmistus perustuu pääasiassa seudulliseen tekopohjaveen ja vähäisemmässä määrin omaan pohjaveen. Puhdas vesi johdetaan vesitorniin ja vesijohtoverkostojen kautta jakeluun, josta asiakkaiden käyttämä vesi "palautuu" verkostoomme, tällä kertaa liikaista vettä johtavaan jätevesiviemäriin. Yhdeksänkymmentä jätevedenpumpppaamaa ja yli kaksisataa kilometriä viemäriverkostoa huolehtivat jätevesien keräämisestä ja siirtämisestä jätevedenpuhdistamolle Mussaloon.

Puhtaiden ja liikaisten vesien johtamiseen liittyy putkien lisäksi erilaisia laitteita ja koneita, joiden toimivuus määrittää koko ketjun toimintakyvyn. Vesihuolto-omaisuuden, joka pääasiassa on maan alla katseltamme piilossa, omaisuusarvo on hyvin merkittävä. Jos koko Haminan vesihuoltoinfra rakennettaisiin kerralla uudeksi, olisi hintalappu yli 200 miljoonaa euroa.

Koska saneerauksiin varatut investointirahat, noin kaksi miljoonaa euroa vuodessa, mahdollistavat verkostojen uusimisen sadassa vuodessa, on selvää, että hankkeiden priorisointi on ensiarvoisen tärkeää. Jotta priorisoinnissa on-

nistutaan, pitää saneerattavat kohteet valita huolellisesti yhdistämällä kokemuseräistä tietoa verkostoista saatavaan kuntotietoon. Tietojen dokumentointi, analysointi ja esittäminen luovat pohjaa oikeille valinnoille. Saneerauskohteiden priorisoinnista huolimatta täytyy tulevaisuudessa varautua saneerausmäärien ja siten myös saneerausmäärärahojen lisäämiseen. Suurempien saneerausmassojen toteuttaminen edellyttää entistä laajempia urakkakokonaisuuksia ja urakoitsijoiden vahvaa resursointia kohteisiin, jotta työt ehditään tehdä kunkin vuoden työohjelman mukaisesti.

Hyvän ylläpidon ansiosta akuutteja vuotoja, tukoksia ja muita vaurioita esiintyy vähemmän kuin aiempina vuosina, mutta kokonaan niiltä ei voi välttyä. Äkillisiä vikatilanteita varten Haminan Vedellä on 24/7 päivystys, joka huolehtii ongelmien pikaisesta haltuunotosta. Vaikka laite- ja putkirikkojen hallinta on osaavissa käsissä ja suuremmilta ongelmilta on toistaiseksi välttytty, pitää ennakoivan kunnossapidon roolia vahvistaa tulevaisuudessa entisestään.

Omaisuuksienhallinnasta kirjoitetaan paljon

ja siihen liittyviä välineitä kehitetään koko ajan. Tietotekniikan kehityksen tuomat mahdollisuudet eivät kuitenkaan muuta sitä tosiasiaa, että keskeisin omaisuudenhallintaan liittyvä työ tapahtuu arjessa, työstään välittävän henkilöstön toimesta. Työn laatu on tekijöiden käsissä.

Jukka Sandelin

toimitusjohtaja

VISUALISTI *kasasi itselleen tietokoneen*

TEKSTI **VESA VAINIO**

Omanlaisensa nuoruuden elänyt Maria Tuominen on etsinyt paikkaansa, ja kotia maalta. Stailistista on kuoriutunut liiketoiminnan osaaja eri organisaatioihin.

Moni meistä käyttää tietokonetta päivittäin, mutta heitä on harvassa, jotka ovat kasanneet itselleen oman tietokoneen. 30-vuotias **Maria Tuominen** kuuluu tähän joukkoon, hän osti tietokoneen osat vuonna 2017 ja kokosi niistä siihen aikaan tehokkaan pöytäkoneen.

- Tietokoneet alkoivat kiinnostaa minua yläasteella. Olen itseoppinut toiminnanohjausjärjestelmien käyttäjä ja Excelin makrojen rakentaja. Tietokonemessuilla olen käynyt neljästi.

Tietotekniikan taidosta on hyötyä Tuomisen nykyisessä harjoittelujaksossa Haminan Vedellä. Tammikuusta kesäkuuhun ulottuvalla jaksolla hän sekä opiskelee että tekee päivän viikossa vesihuoltoalan töitä: laskutusta, omistajan- ja mittarin vaihtoja sekä palavereita ja yhteistyötä muiden vesiyhtiöiden kanssa.

- Työni on monipuolista, ei pelkkää laskuttamista ja tietokoneella työskentelyä. Työ tukee hyvin koulutustani, ja täällä on ollut vastaanot-

tava ilmapiiri ja hyvä yhteishenki.

Tuominen suorittaa Ekamissa liiketoiminnan osatutkintoa laskutuksessa, kirjanpidossa ja palkkalaskennassa. Hän on toiminut ajoittain myös Haminan kaupungilla ostolaskujen käsittelyssä.

Tyylijajuinen muuttoekspertti

Liiketoiminnan ja logistiikan tradenomiksi Tuominen valmistui 2018. Sitä ennen hän vietti viisi vuotta Kouvolassa. Stailistin opintojen rinnalla hän teki siivoojan töitä, jotka jatkuivat vielä opiskelun jälkeenkin, kun oman alan töitä ei ollut lähialueella tarjolla ja pääkaupunkiseudulle hän ei halunnut töiden perässä muuttaa.

- Olen visuaalinen ihminen, tykkään piirtämisestä, maalaamisesta ja graafisesta käsittelystä tietokoneella. Valokuvaaminen oli yhdessä vaiheessa kova juttu. Olen tehnyt pienestä asti

töitä kesätöistä alkaen, stailistin opintojen aikana hoidin projekteja ja järjestin muotinäytöksiä.

Tuominen myöntää olleensa erilainen nuori, eikä halunnut istua tiettyyn muottiin tai muotiin. Teinipissiksen hiusten pituuden ja värin lailla yhtä tiuhaan vaihtui asuinpaikka.

- Äitini on muuttanut paljon, vaihdoin peruskoulun aikana koulua kuusi kertaa. Siinä tapasi paljon uusia ihmisiä ja sai uusia ystäviä vanhojen rinnalle.

Sunilassa kasvanut Tuominen tapasi aviomiehensä 16 vuotta sitten ja kolme vuotta siitä he alkoivat seurustella. Vuonna 2019 heille syntyi esikoinen ja 2021 toinen lapsi. Perhe asuu nyt Kotkassa ja odottaa yhden unelmansa täyttymistä.

- Olemme etsineet pitkään omakotitaloa maalta, kuitenkin sopivan läheltä taajamaa.

50-vuotias TEINISIRKUS HYVÄSSÄ VAUHDISSA

TEKSTI **VESA VAINIO**

Leikkiä, liikuntaa ja yksilöllistä ohjausta sisältävä harrastus on edullinen aloittaa ja jatkaa. Ohjaajista on kysyntää 130 sirkuslaisen joukossa, johon on enemmänkin tulijoita.

Alkuleikillä keho lämpimäksi, sitten akrobaattisia liikkeitä ja välineharjoittelua oman mielenkiinnon mukaan, yksilöllistä ohjausta ja uusien taitojen oppimista, loppuvenyttely; siinä pähkinänkuoressa tyypillinen teinisirkuksen harjoitustunti kouluikäisille ja vanhemmille.

- Perhesirkuksessa, jossa alle kouluikäiset harrastavat yhdessä oman aikuisen kanssa, on tunneilla sama kaari. Liikomme ylipäänsä paljon leikin kautta ja harjoitustunnissa on aina yhteinen alku ja loppu.

Näin kertoo Haminan Teinisirkus ry:n tiirehtööri ja toiminnanohjaaja **Sanna Tennberg**. Teinisirkuksen 50 vuotta sitten perustaneella **Claes Cedercreutzilla** oli Tennbergin mukaan sama kantava idea kuin tämän päivän nuorisotyössä.

- Ajatuksena oli saada nuoret tekemään jotakin muuta hyödyllistä kuin kadulla notkumista.

Tässä mielessä juhlavuottaan viettävä Teinisirkus voi hyvin. 130 harrastajasta nuorimmat ovat 2-vuotiaita ja vanhimmat työikäisiä aikuisia, sirkusta voi harrastaa "vauvasta vaariin". Ainoastaan teini-ikäisiä on nimen vastaisesti melko vähän.

- Alakouluikäisiä on eniten ja meillä on harjoitustunteja lähestulkoon joka ilta.

Uudet toimivat tilat

Ilma-akrobatia on ison mielenkiinnon kohde tämän päivän sirkuksessa. Tasapainovälineet kiinnostavat niin ikään, samoin jonglööraus. Yleisö pääsee nauttimaan harjoitusten tuloksista eri tilaisuuksissa.

- Meillä on joka vuosi kevät- ja joulunäytös. Keväästä syksyyn heitämme keikkaa lähinnä Haminan ja Kotkan alueen tapahtumissa.

Toimivat harjoitustilat ovat olennainen osa toiminnan sujumista. Haminan kaupungin Summan vanhaan kouluun perustama Kylä- ja kulttuurikeskus tarjoaa sirkuslaisten käyttöön ison liikuntasalin ja paljon varastotilaa eli tilanne on nyt hyvä.

Teinisirkus maksaa tiloista kuukausivuokraa ja rahaa tarvitaan myös uusiin välineisiin. Haminan Vesi ja kaupunki sekä muut tahot tukevat toimintaa. Sirkus vauhtiin -hankkeen myötä on saatu myös varoja. Harrastajien kausimaksut on pyritty pitämään maltillisina.

- Sirkus on edullinen tapa harrastaa liikuntaa, jumppavaatteet riittävät alkuun.

Nuorisourheilun tapaan yhdistysaktiivit ja entiset harrastajat toimivat Teinisirkuksessa ohjaajina, muutamat heistä ovat käyneet pedagogisen sirkusohjaajakoulutuksen. Mukana on myös vierailuvia ohjaajia, mutta joukkoon mahtuu yhä lisää.

- Ohjaajapula rajoittaa harrastaja- ja tuntimääriä. Syksyn suhteen näyttää tämän suhteen onneksi valoisammalta.

VUOTOVESI ei kuulu viemäriin

TEKSTI **VESA VAINIO**

Haminan Vesi tekee määrätietoista työtä verkostovuotojen vähentämiseksi ja hulevesien oikeaoppiseksi ohjaamiseksi. Kustannukset, ympäristönäkökulma ja tekninen toimivuus ohjaavat kehitystä.

Hyvä tietoisuus tilanteesta on paras lähtökoh- ta tehokkaille käytännön toimille. Tämä totuus pätee myös viemäriverkoston tehokkaaseen toimintaan niin, että mitoitus vastaa tarvetta ja

verkosto toimii teknisesti ja taloudellisesti tar- koituksenmukaisella tavalla.

Haminan Vesi on kehitysinsinööri **Noora Kuossarin** mukaan hyvällä tiellä. Tutkimustie- toa viemäriverkostosta on koossa pitkältä ajal- ta ja tämä tieto jalostuu verkoston saneeraus- ja uudisrakennustoiimiin. Lisäksi vesitaselasken- nan ja VUOVE-mittauksien avulla voidaan löy- tää vuotavia verkoston osia. Vesihuoltolaki sekä maankäyttö- ja rakennuslaki ohjaavat toimintaa.

- Viemäriverkoston suunnittelussa ja mitoi- tuksessa ei oteta huomioon sade- ja sulamis- vesiä, joten suuret määrät hulevesiä aiheutta- vat ongelmia kapasiteetin riittävyudessa. Sisäi- sen vuotovesitutkimuksemme mukaan kiinteis- töjen katto- ja salaojavesiä johdetaan edelleen viemäriin käytössä olevasta hulevesiverkosto- ta huolimatta.

Kuossari näkee yhdeksi haasteeksi sen, että hulevesiverkosto voi olla ylempänä kuin kiin- teistön oma olemassa oleva verkosto. Hän muistuttaa, että kiinteistön omistajan vastuulla on tehdä tarvittavat muutostyöt tilanteen kor- jaamiseksi.

Ohjattua omaisuudenhallintaa

Vuotovesien saaminen pois viemäristä on Kuos- sarin mukaan yhteinen intressi. Haminan alueen jätevedet johdetaan Kotkaan Mussalon jäteve- denpuhdistamolle käsiteltäväksi. Jokaisen kuu- tion pumppaaminen ja käsittely maksaa, myös mukaan kuulumattomien hulevesien.

- Mitä enemmän käsittelemme jätevettä, sitä enemmän tarvitsemme kapasiteettia, kulutam- me energiaa sekä rasitamme pumppaamoja ja altistamme niitä vikatilanteille. Kokonaisuuden kannalta on ehdottomasti parasta ohjata hu- levedet hyvin imeytyvään ympäristöön ja ve- sistöihin.

Haminan Veden tekemien mittausten pe- rusteella pumppaamojen käsittelemä jätevesi- määrä nousee jopa viisinkertaiseksi sulamis- ja rankkasadekausilla normaalivirtaamiin verrat-

VIEMÄRIEN PADOTUSKORKEUDET

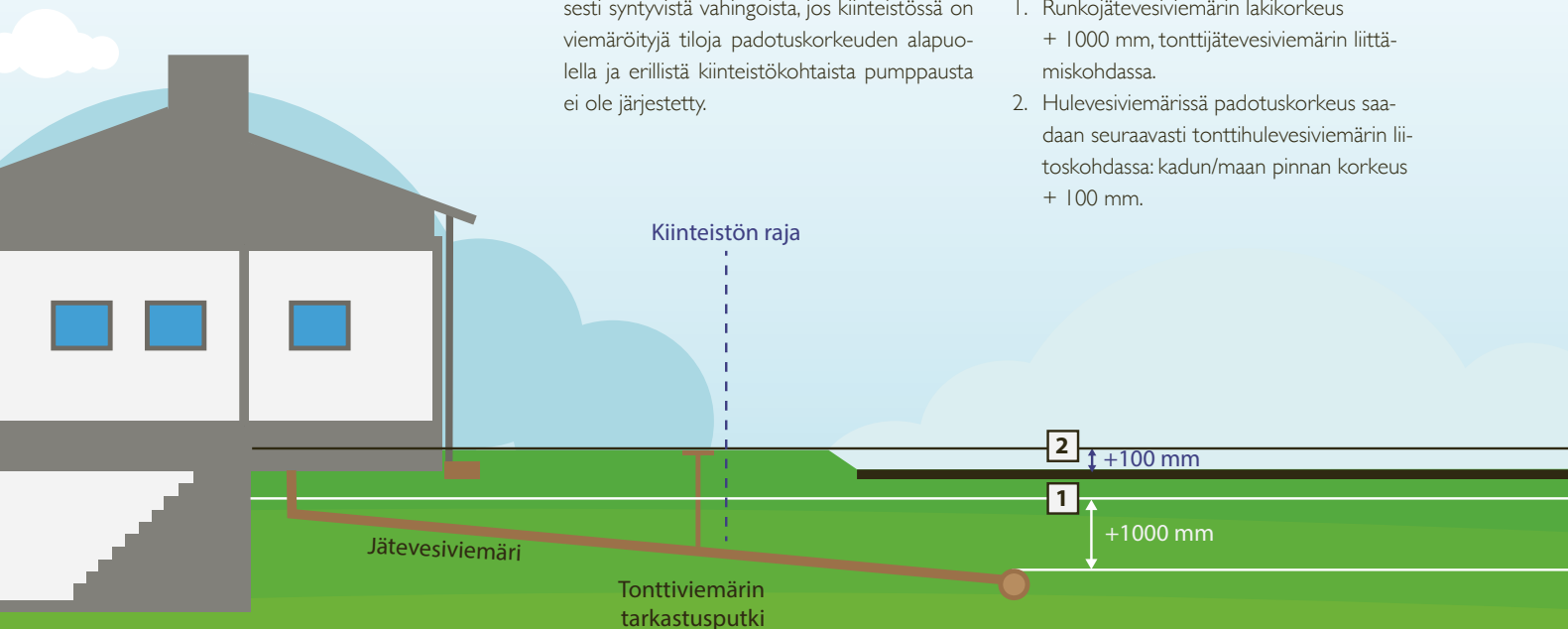
Padotuskorkeus on taso, jolle viemärivesi voi verkostossa nousta viemäriin tulviessa tai tuk- keutuessa. Tulva voi aiheutua poikkeuksellisten suurten sateiden, suurien lumimäärien sulamisvesien tai tukosten myötä. Jätevesiviemäriin kuuluu vain jätevesi. Kiinteistön katto- ja kuiva- tusvedet tulee johtaa hulevesiviemäriin.

Padotuskorkeuden alapuolisia tiloja ei tule viemäroidä. Jos kiinteistössä on viemärintä padotuskorkeuden alapuolella, jätevedet tulee pumpata kiinteistön sisällä padotuskorkeuden yläpuolella olevaan jätevesiviemäriin tai kiin- teistöllä tulee olla kiinteistökohtainen jätevesi- pumppaamo. Haminan Vesi ei vastaa mahdolli- sesti syntyvistä vahingoista, jos kiinteistössä on viemäriä tiloja padotuskorkeuden alapuo- lella ja erillistä kiinteistökohtaista pumppausta ei ole järjestetty.

Haminan Vesi antaa liittyjälle liittymiskoron ja padotuskorkeuden, joten epävarmoissa ta- pauksissa kannattaa olla yhteydessä Haminan Veteen.

Erillisviemäröinnissä padotuskorkeus saadaan määriteltyä seuraavasti:

1. Runkojätevesiviemäriin lakikorkeus + 1000 mm, tonttijätevesiviemäriin liittämiskohdassa.
2. Hulevesiviemäriissä padotuskorkeus saa- daan seuraavasti tonttijätevesiviemäriin lii- toskohdassa: kadun/maan pinnan korkeus + 100 mm.

tuna. Arvion ja tutkimuksen mukaan 60 prosenttia virtaamien lisääntymisestä tulee verkoston vuotavuudesta, 40 prosenttia kiinteistöjen katto- ja kuivatusvesistä.

-Viemäriverkosto kuluu ja ongelmia esiintyy etenkin vanhoissa betoniviemäreissä. Mm. betonikaivojen renkaat voivat siirtyä paikoiltaan, puun juuret pääsevät liitoskohdista sisään viemäriin tai viemäriverkostoon voi tulla tukkeumia. Verkoston kuvaus on yksi keinomme selvittää verkoston tilaa.

Haminan alueella mm. vanha savinen merenpohja on haasteellinen maaperä vesihuoltoverkostojen ylläpitämiselle. Tilastoidut vuodot ja häiriötilanteet ohjaavat osaltaan vuosittain toteutettavaa saneerausohjelmaa, johon riittää kohteita vielä pitkään. Kuossari korostaa, että kyse on isosta omaisuudesta ja sen hallinnasta.

-Vesi- ja jätevesiverkoston kunnossapito on omaisuudenhallintaa. Tietoisuuden kasvaminen ja työkalujen kehittyminen tarjoaa tähän hyvän pohjan. Meillä on hyvä paikalliset olot tunteva tiimi, joka vie asioita teorian ja tutkimuksen kautta käytännön toimiksi.

Vuove-Insinöörit Oy teki huhtikuussa 2023 vuotovesimittauksia Haminan jätevesiviemäriverkostossa.

Vuotava runkojätevesikaivo.

LEPIKÖN JÄTEVESIPUMPPAAMO tehostui ja ehostui

Uudentyyppisten pumppujen ansiosta hiekkaa ei jää pohjalle lojumaan. Sulamisvedet ovat iso rasitustekijä jätevesipumppaamoille ja -puhdistamolle.

Lepikkö on yksi suurimmista Haminan Veden jätevedenpumppaamoista, joita on yhteensä lähes 90. Kun Tervasaaren alueen virkistys- ja asumiskäytön rakentaminen lähti käyntiin, Lepikön pumppaamokin kaipasi rakennusteknisiä muutoksia.

- Rantaraitin rakentaminen ja ylipäänsä tiestön nouseminen johti siihen, että pumppaamoja piti nostaa kaksi metriä ylöspäin. Rakenteet ja koko rakennus meni käytännössä uusiksi.

Näin kuvaa muutaman vuoden takaisia tapahtumia käyttöinsinööri **Kai Veikkolainen**. Myös 1970-luvulla rakennetun pumppaamon tekniikka kaipasi uudistamista ja sen aika koitti tänä keväänä. Maaliskuussa valmistuneen kolme viikkoa kestäneen saneerauksen avainasia oli järjestää ohituspumppaus.

- Lepikön pumppaamon läpi kulkee valtavat vesimassat ja toimittaja hoiti ohituspumppauksen väliaikaisella putkistolla tulo- ja lähtöputken välillä.

Lepikön pumppaamossa on kolme pumppua, jotka kaikki uusittiin. Yksi jätevesipumppaamoihin liittyvä haaste on hiekan kerääntyminen pumppauskaukalon pohjalle. Tähän ongelmaan haettiin ratkaisua uudella tekniikalla.

- Pumppaamossa on uudentyyppinen prero-pohja, jonka muotoilu aiheuttaa virtausnopeuden nousemisen pumppauksen loppuvaiheessa, jolloin hiekkaa ei jää pohjalle.

Keväällä kapasiteetti on kovilla

Taajuusmuuttajakäyttöiset pumput ovat energiatehokkaita ja automatiikan avulla ajotapaa voidaan optimoida niin, että pumppausenergiaa säästyy 30 prosenttia aiempaan verrattuna. Määräävä kustannustekijä liittyy kuitenkin pumppauskapasiteettiin, sillä jokainen Mussalon puhdistamolle johdettava jätevesikuutio maksaa.

- Lepikön jätevesipumppaamon normaali pumppausmäärä on 2 500 kuutiometriä päivässä. Sulamisvesien aikaan määrä voi nousta yli kolminkertaiseksi ja on tuolloin 8 000 kuutiota. On siis äärimmäisen tärkeää jotta hulevedet sinne, minne ne kuuluvat.

Haminan keskusta-alueen jätevedet käsittelevä Lepikön pumppaamo on keskeisellä paikalla. Visuaalisen ilmeen lisäksi Veikkolainen korostaa hajuaistin merkitystä. Läjittänyt hiekka ja muu kiintoainne on aiheuttanut hajuhaittoja, joita uudella tekniikalla pystytään nyt ehkäisemään.

Veikkolainen on kaiken kaikkiaan tyytyväinen Haminan Veden jätevedenpumppaamoiden nykytilanteeseen.

- Kaikki pumppaamot ovat kaukovalvonnassa ja niiden ohjauskeskukset on uusittu ja tekniikka päivitetty 2000-luvulle.

Sattuman kautta KIINNOSTAVALLE VESIALALLE

TEKSTI **VESA VAINIO**

Susanna Korpela on maalla kasvanut saarelainen ja intohimoinen karavaanari. Asiakassihteerinä hän syventää osaamistaan vesialan viestinnässä ja asiakaspalvelussa.

Vesihuolto ja matkailu ovat lähellä Susanna Korpelan sydäntä, ja niistä hän haluaa oppia ja kokea lisää.

Kantovesi ja kallion päällä ollut ulkokuusi; siinä **Susanna Korpelan** muistot syntymäkodistaan Pyötsaassa. Hän on viimeinen siellä syntynyt nainen (1983) ja asui saassa kolme vuotta, kunnes muutti maalle Mäntlahteen.

- Olen maalla kasvanut saarelainen, joka ei tiennyt, mikä hänestä tulee isona. Työvoimatoimiston arvioinnin kautta datanomi oli minulle sopiva koulutus.

Niinpä lukion jälkeen suunnaksi tuli Lappeenranta ja datanomiksi opiskelu. Sitä seurasi reilut 13 vuotta työtä logistiikka-alalla huolitsijana ja taloushallintoa tulliterminaalissa. Kun pesti päättyi, Korpela ei halunnut jäädä kotiin, vaan etsi uralleen uusia tuulia.

- Matkailu on kiinnostanut minua aina ja suoritin matkailupalveluiden tuottajan tutkinnon. Tein sen alan pätkätöitä vähän aikaa ja jatkoin opiskelua vielä kansainvälisen asiakaspalvelun opinnoilla.

Kun oli harjoittelun aika vuonna 2018, Korpela kääntyi Haminan kaupungin puoleen. Siel-

tä hänet ohjattiin Haminan Veteen, mikä on osoittautunut oivaksi sattumaksi.

- Täällä olen yhä ja jatkan isäni jalanjäljissä, hän työskenteli 20 vuotta vesilaitoksella Vehkalahdella.

Pakki päälle ja matkaan

Haminan Veden asiakassihteerinä Korpela saa tehdä monipuolisia töitä. Laskutus, asiakaspalvelu, etäluettavien mittarien toiminta, projektit, tekniset asiat; moninainen toimenkuva sopii Korpelalle, hän on mukana myös vesiosuuskunta-toiminnassa.

- Vesihuolto on kiinnostava ala ja pitää aktiivisena, tästä haluaa koko ajan oppia lisää.

Alakoululaisille toteutettava Operaatio Vihreä Pisara -digiseikkailu on yksi Korpelan projekteista. Lisäoppia hän lähtee ammentamaan työn ohessa tulevana syksynä.

- Aloitan ympäristöalan ammattitutkinnon etäopinnot vesihuollon osaamisalalla Suomen

ympäristöopisto Syklissä. Syvemmän tutkinnolla osaamistani vesialan viestinnässä ja asiakaspalvelussa.

Matkailugeenit hän on ominut niin ikään isältään. Pienestä pitäen tehdyt matkat Pohjoismaihin ja Eurooppaan veivät hänet mennessään. Kun tuli aika hankkia oma matkailuvaunu, piti ylittää yksi iso haaste.

- Olen harjoitellut paljon peruuttamista ja nyt se sujuu. Vuosimallin 1982 Ci Sprite Alpine -retrovaunulla matkailen Keski-Suomen korkeudelle asti. Pidemmille matkoille lainaan isältäni matkailuautoa. Seuraava reissu suuntautuu Pohjois-Norjaan miesystävän kanssa.

Haminassa nykyisin asuvan Korpelan perheeseen kuuluvat 14-vuotias poika ja 13-vuotias tyttö. Matkailun lisäksi vapaa-aikaan sisältyy rikossarjojen katselu suoratoistopalveluista. Villasukkien kutominen on sekin opetteluaiheessa.

Haminan Vesi mukana VIHREÄ PISARA -HANKKEESSA

TEKSTI **SUSANNA KORPELA JA MARIA TUOMINEN**

Kymenlaaksossa toimivat vesilaitokset yhdistivät osaamisensa ympäristöasioissa ja julkaisivat 22.3.2023 Maailman vesipäivänä alakouluikäisille suunnatun toiminnallisen opetusmateriaalin veden käyttöön ja kiertokulkuun liittyen.

Vihreä Pisara -hankkeen aloitti kesällä 2021 Kymen Vesi yhdessä Kymenlaakson Veden kanssa. Seuraavana vuonna Maailman vesipäivän kunniaksi he haastoivat Kouvolan Veden ja Haminan Veden mukaan.

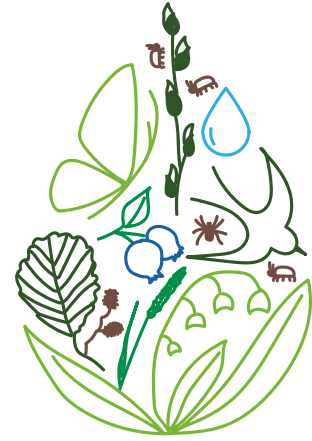
Tarkoituksena on edistää tietoutta vesilaitosten toiminnasta, ympäristövaikutuksista sekä keinoista, joilla voimme vähentää ympäristölle aiheutuvaa kuormitusta.

Operaatio Vihreä Pisara -oppimisseikkailun tavoitteena on, että koululaiset ratkaisivat

QR-koodien avulla erilaisia tehtäviä, joilla pelastetaan maailma Jäte-Jonneilta. Seikkailun tehtävissä tutustutaan muun muassa talousveden valmistamiseen, mietitään miksi vettä kannattaa käyttää järkevästi sekä mitä kaikkea saa ja ei saa laittaa WC-pönttöön/viemäriin.

Operaatio Vihreä Pisara Aseman koululla

Haminan Veden asiantuntija **Nina Korjus** ja asiakassihteeri Susanna Korpela toteuttivat ensimmäisen digiseikkailun Haminan Aseman koulun 6. luokalle vuoden 2023 Maailman vesipäivänä. Oppitunnin aluksi he kertoivat hieman vesilaitoksen toiminnasta. Sen jälkeen oppilaat pää-

sivät suorittamaan Operaatio Vihreää Pisaraa ja suoriutuivat siitä hyvin annetussa ajassa.

Oppitunnin päätteeksi oppilailta kyseltiin mitä jäi mieleen. **Renja Klemm, Helmi Heikkilä, Sinna Korpela** ja **Lotta Jansson** sanoivat, että videoilla esiintynyt Valo-koira oli heidän mielestä söpö. **Veera Vaara** ja **Veera Tyni** puolestaan kertoivat oppineensa, ettei vettä tule maapallolle lisää, eikä sitä saa tuhlat. Kaikki heistä totesivat myös, että voisivat käyttää vähemmän aikaa suihkussa ja näin vaikuttaa itse veden järkevään käyttöön omalla toiminnallaan.

Haminan Vesi, Kouvolan Vesi, Kymen Vesi, Kymenlaakson Vesi ja Satumatka Productions ovat yhteistyössä suunnitelleet ja tuottaneet Operaatio Vihreä Pisara - digiseikkailun, jossa Vesivelho opastaa veden järkevään käyttöön.

Ohjeistuksen jälkeen oppilaat jakautuivat ennalta jaettuihin ryhmiin koulun liikuntasaliin. Jokaisella ryhmällä oli käytössään yksi mobiililaitte sekä yksi Vesivelhon Loitsukirja, joiden avulla seikkailu suoritettiin.

info

Mikä maailman vesipäivä?

YK:n yleiskokous julisti vuonna 1992 maaliskuun 22. päivän maailman vesipäiväksi. Sen tarkoituksena on lisätä tietoa vesivarantojen vaikutuksesta taloudelliseen tuotavuuteen ja sosiaaliseen hyvinvointiin.

Parantamalla sanitaatiota YK haluaa kiinnittää huomiota puhtaan veden, viemäröinnin, hygieenisten käymälöiden ja yleisen puhtauden merkitykseen köyhyyden, sairauksien ja erityisesti lasten kuolemien vähentämisessä.

Tämän vuoden Maailman vesipäivän teemana on muutoksen nopeuttaminen vesi- ja sanitaatiokriisin ratkaisemiseksi. ”Puhdas vesi on ihmisoikeus. Silti noin joka kolmas ihminen maailmassa elää ilman puhdasta juomavettä ja yli puolella ei ole kunnollista vessaa ja viemäriä.” (YKliitto.fi)

LUONNOSSA LIKKUMINEN *on osa metsästäystä*

TEKSTI VESA VAINIO

Riistanhoitoyhdistys hoitaa lakisääteisiä tehtäviä sekä ohjaa ja kouluttaa jäseniään aktiiviseen toimintaan. Eräkerho on nuorille hyvä väylä tulla harrastuksen pariin.

Kaveriporukan mukana metsästyksen pariin tullut **Mika Tiihonen** on pystykorvansa kanssa tuttu näky metsällä. Kanalintuja pyydystävä ja riistanhoitoa supikoiria ja näätiä pyytäne tekevä Tiihonen viihtyy luonnon.

- Käyn paljon metsällä koiran kanssa. Harrastan myös laajasti koiratoimintaa kokeiden järjestämisen ja tuomaroinnin muodossa.

Tiihonen toimii Vehkalahden-Haminan riistanhoitoyhdistyksen toiminnanohjaajana. Yhdistyksessä on 1 300 jäsentä, mikä on noin seitsemän prosenttia alueen väestöstä ja vastaa valtakunnallista keskiarvoa. Metsästäjäjämaa on pysynyt vuosien saatossa hyvin vakaana.

- Uusia nuoria jäseniä tulee koko ajan esimerkiksi Metso-leirien ja Eräkerhojen kautta. Koemme, että meidän tulee tarjota luonnosta ja eränkävynistä kiinnostuneille nuorille tietoa ja taitoa, jotta hyvä luontosuhde kehitty.

Metsästyksessä sopiaan Tiihosen mukaan kaikenikäisille ja nuorilla on matala kynnys tulla toimintaan mukaan. Aikuisen matkassa saa hyvää käytännön oppia kädestä pitäen.

Laaja kokonaisuus hoidettavana

Riistanhoitoyhdistys toteuttaa valtionhallinnon alla paikallistason yksikkönä sille kuuluvia tehtäviä. Näitä ovat muun muassa metsästäjäätukinnot, ampumakokeet, riistavahinkotarkastukset sekä poliisilta tulevat suurriistan virka-aputehtävät. Riistaeläinten kantalaskentoja suoritetaan vuosittain hirville, kanalinnuille sekä vesilinnuille.

- Tämän lisäksi teemme nuorisotyötä ja ohjeistusta riistanhoidosta. Käsissämme on valtaavan laaja kokonaisuus.

Tiihonen korostaa, että metsästäystä voi monella tapaa oman halunsa mukaan. Yksi osallistuu hirvijahtiin, toinen sorsastukseen ja kolmas nauttii eniten luonnon liikkumisesta, mikä onkin iso osa metsästäystä.

- Alkuaan Suomea asuttaneet metsästäivät ja kalastivat eli juuremme ovat syvällä alkukantaisuudessa.

Riistanhoitoyhdistys saa rahoituksensa vuosittain Suomen Riistakeskukselta toimintansa perusteella. Vehkalahden-Haminan riistanhoitoyhdistys järjesti vuosina 2021 ja 2022 Nuorten Eräkerhon yhdessä Kaakonkulman 4H-yhdistyksen kanssa. Haminan Vesi tukee monipuolisten erä- ja luontotaitojen läpikäyntiä sisältävän Eräkerhon toteutumista vuonna 2023.

”Koemme että meidän tulee tarjota luonnosta ja eränkäynnistä kiinnostuneille nuorille tietoa ja taitoa, jotta hyvä luontosuhde kehittyy.”

Eräkerhot ja leirit tarjoavat nuorille sopivan ympäristön tutustua ja tulla riistanhoitoyhdistyksen monipuoliseen toimintaan mukaan.

ASIAKASTYYTYVÄISYYS HYVÄLLÄ TASOLLA

*- hintojen mahdollinen muutos huolestuttaa,
etäluettavat mittarit koettu käteviksi.*

TEKSTI **SUSANNA KORPELA JA MARIA TUOMINEN**

Tutkimustalo Servitium Oy toteutti vesihuollon asiakastyytyväisyystutkimuksen loppuvuodesta 2022. Kysely kartoitti Haminan Veden asiakkaiden näkemyksiä veden laadusta ja vesilaitoksen toiminnasta sekä antoi mahdollisuuden jättää ideoita toiminnan kehittämiseksi.

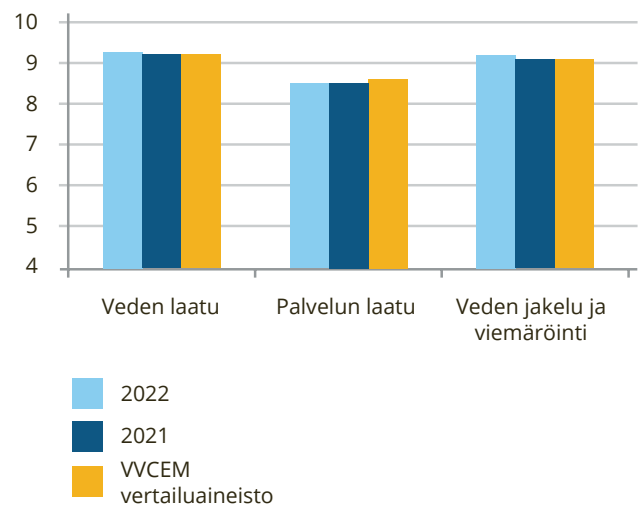
181 henkilöä osallistui tutkimukseen ja antoi palautetta. Vesihuolto sai erittäin hyvän arvon ja yleisarvosanaksi tuli 4,1 asteikolla 1–5.

Vastanneiden ja yhteystietonsa jättäneiden kesken suoritettiin arvonta, jossa Haminan Veden tuotepalkinnot voittivat **Matti Ahola**, **Pekka Lappalainen** ja **Kalevi Pursiainen**.

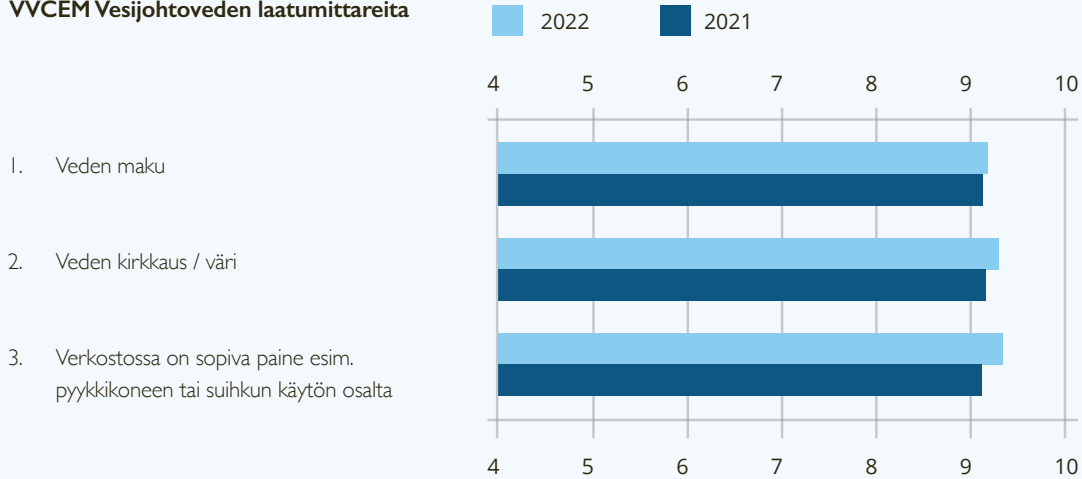
AVOIMET PALAUTTEET

- Etäluettavien vesimittareiden suhteen asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä erityisesti siihen, että lukemia ei tarvitse enää itse ilmoittaa ja laskutus on reaaliaikaista. Lisäksi asiakkaiden ongelmat joidenkin mittareiden hankalan sijainnin (esim. kaivo) kanssa ovat poistuneet etäluennan myötä. Useammassa palautteessa myös toivottiin etämittaria kohteisiin, joissa sellaista ei vielä ole. Joissakin kohteissa etäluettava mittari on koettu hankalasti itse luettavaksi.
- Yhteistyötä vesiosuuskuntien kanssa toivotaan lisäävän.
- Mahdollinen hintojen korotus huolestuttaa ja perusmaksujen osuus laskuissa mielletään korkeaksi.
- Tiedottamiseen toivotaan vielä parannusta (mm. vesimittarin vaihto, häiriötilanteet ja huoltotyöt), mutta muutoin yhteistyö vesilaitoksen kanssa on koettu sujuvaksi.

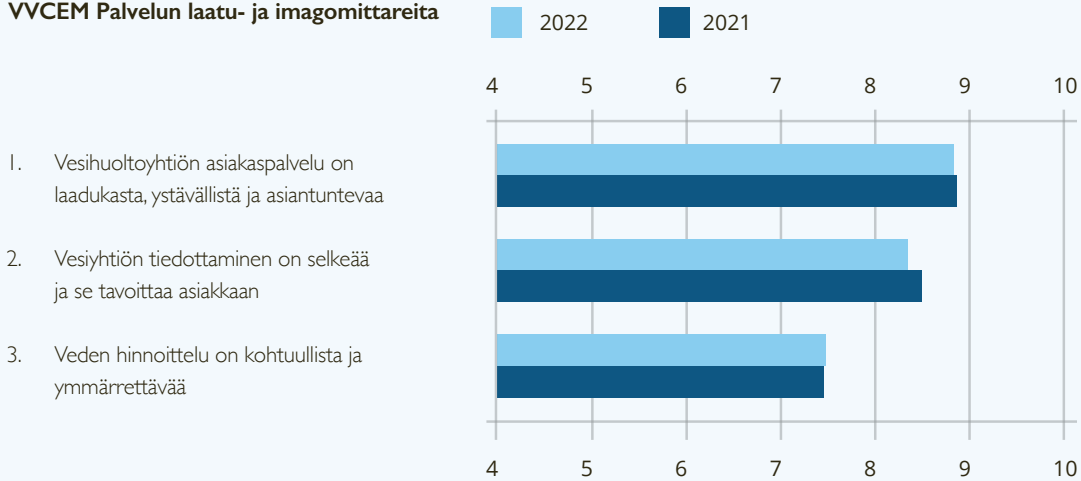
VVCEM tutkimuksen yhteenveto

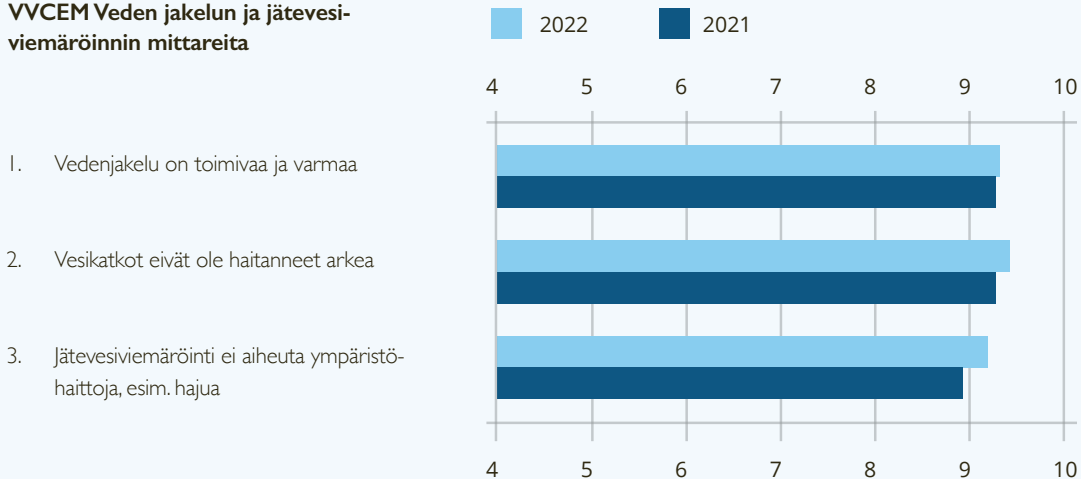
VVCEM Vesijohtoveden laatumittareita

VVCEM Palvelun laatu- ja imagomittareita

VVCEM Veden jakelun ja jätevesiviemäroinnin mittareita

Yhteistyössä

PAREMMAN VEDENLAADUN PUOLESTA

Vuodenvaihteesta alkaen vesijohtoverkostossa on esiintynyt paikoin makuhaittoja, jotka ovat herättäneet kysymyksiä asiakkailtamme. Makuhaittojen aiheuttaja on ollut vesijohtoverkoston li-sätty kloori. Kloori eliminoi vanhaa putkiston seinissä ollutta biofilmiä, mikä on tuottanut juomaveteen ei-toivottua makua. Vaaraton, mutta ikävä asia, jota esiintyy silloin, kun klooria aletaan syöttää tai sen pitoisuutta merkittävästi muutetaan.

Kloorin syöttö oli tarpeen, koska Tavastilan vesitornissa havaittiin tavanomaisesta koholla oleva kokonaispesäkeluku. Vaikka kokonaispesäkeluku ei indikoi vaaraa, on se merkki laadun muutoksesta, johon on järkevää varautua desinfioidulla vesi. Käytettävissä oleva desinfiointikeino oli kloorin syöttö.

Sen lisäksi, että olemme huuhdelleet verkostoa, olemme ryhtyneet toimenpiteisiin, joilla jatkossa vältettäisiin tämän kaltainen klooraustarve. Yhdessä Kymen Vesi Oy:n ja Kymenlaakson Vesi Oy:n kanssa olemme sopineet, että Tavastilan torni, jonka kautta suurin osa Haminassa käytettävästä vedestä kulkee, varustetaan UV-säteilylähteillä. Tornista johdettavaan veteen ei jatkossa ole tarvetta syöttää klooria. Laitteet

on jo tilattu, ja asennus- ja putkistomuutostyöt pyritään tekemään kuluven kevään ja kesän aikana.

Tulevan syksyn aikana alamme yhteistyössä Kymenlaakson Vesi Oy:n kanssa rakennuttaa

uutta rinnakkaista runkovesijohtoa välille Tavastila - Mäkelänkangas. Työt jatkuvat ensi vuoden syksyyn saakka. Rakentamisalueella olevia asukkaita informoidaan työn kuluessa sekä rakennuttajien että urakoitsijan toimesta erikseen.

VIESTIKAPULAN SIIRTO HAMINAN VEDELTÄ MERIVESILAITOS OY:LLE

Haminan Vesi selvitti muutama vuosi sitten mahdollisuuksia tuottaa prosessivettä satamapainotteisen teollisuuden tarpeisiin, muun muassa tulevaa akkumateriaalitehdasta varten. Useiden selvitysvaiheiden jälkeen päädyttiin siihen, että on järkevintä tuottaa vesi Haminan edustan murtovedestä. Tämän periaatepäätöksen jälkeen Haminan Vesi tilasi konsultilta vesilain mukaisen lupahakemuksen valmistelun. AFRY Finland Oy:n laatima hakemus valmistui kuluven vuoden maaliskuun viimeisellä viikolla.

Haminan Merivesilaitos Oy toimitti hakemuksen eteenpäin aluehallintoviranomaiselle. Luvan tavoitteellinen keskimääräinen käsittelyaika on noin yhdeksän kuukautta, eli lupa saataneen 2023-2024 vuodenvaihteessa.

Lupahakemuksen valmistuminen toimi samalla viestikapulana, jossa hankkeen valmistelu siirtyi Haminan Vedeltä uudelle yhtiölle. Haminan Merivesilaitos Oy on sopinut, että operatiivisista toimista vastaa toistaiseksi Hamina-Kotka Satama Oy, ja yhtiön toimitusjohtajana

toimii satamayhtiön toimitusjohtaja **Kimmo Naski**.

Sovitun mukaisesti Haminan Vesi tarjoaa asiantuntija-apuaan hankkeen edistämiseksi jatkossakin. Toivotamme menestystä hankkeen valmistelulle ja edelleen sen toteutumiselle. Satamapainotteisen teollisuuden merkitys Haminan kaupungille on erittäin suuri nyt ja tulevaisuudessa.

Salmenkylän vaiheen 3 saneerausalue.

VESIHUOLLON SANEERAUSKOHTEET 2023

Merkittävimmät vesihuollon saneerauskohteet ovat niin sanottuja yhteisrakentamiskohteita, jotka toteutetaan yhdessä Haminan kaupungin aluepalveluiden kanssa.

Salmenkylässä töitä jatketaan Pirkantien länsipuolella ja uutena kohteena on Uuden-Summan alue. Kummankin alueen suunnitelmista vastasi Kymen Sipti Oy.

Alkuvuodesta käynnistyi Haminan Veden oma hanke, jossa Satamantien vieressä olevaa viemäriä uusitaan noin 365 metrin matkalta. Viemäri ei sijoitu asuinrakennusten lähelle.

Syksyllä Vesi jatkaa pienimuotoisia omia hankkeita, joista ilmoitetaan paikallisesti niille asukkaille, joita saneeraus koskee.

Uudisrakentamiskohteista merkittävin on Tavastila-Mäkelänkangas rinnakkaisvesijohdon urakan käynnistyminen syksyllä 2023. Työ jatkuu vuoden 2024 loppupuoliskolle.

Uuden-Summan vaiheen I saneerausalue.

INFOTILAISUUS VESIOSUUSKUNNILLE

Haminan kaupungin vesiosuuskuntien tiedotustilaisuus pidettiin 3.5.2023, missä käytiin läpi ajankohtaisia asioita. Tavoitteena on kehittää yhteistyömallia vesiosuuskuntien ja Haminan Veden välillä. Tilaisuudessa käsiteltiin muun muassa erilaisia veloitteita vesiosuuskunnille, toiminta-alueiden määrittäystä, verkostotietojen ylläpitoa, varautumista ja näytteenottoa.

HAMINAN VEDEN

yhteystiedot

Yhteystiedot

Haminan Veden hallinto ja asiakaspalvelu sijaitsevat Haminan satamassa, porttitalossa.

TOIMISTO AVOINNA

Maanantai - perjantai klo 9 - 15

Tapaamiset toimistolla on hyvä edelleen sopia erikseen.

KÄYNTIOSOITE:

Satamantie 4B (2. kerros)

POSTIOSOITE:

PL 70, 49401 HAMINA

SÄHKÖPOSTI:

etunimi.sukunimi@hamina.fi

www.haminnanvesi.fi

Hallinto ja asiakaspalvelu

Jukka Sandelin, toimitusjohtaja, 0400 439 004

ASIAKASPALVELU

05 749 2510, maanantai - perjantai klo 9-11 ja 13-15

Kirsi Vakkuri, asiakassihteeri

Susanna Korpela, asiakassihteeri

(sopimus- ja laskutusasiat, omistajanvaihdokset)

TEKNINEN NEUVONTA

Noora Kuossari, kehitysinsinööri

(liitoslausunnot, tekninen neuvonta)

040 199 1446

Nina Korjus, asiantuntija (hulevesiasiat)

040 199 1674

TYÖTILAUKSET

05 749 2777, maanantai - torstai klo 8-15

ja perjantai klo 8-11

Kari Kääriä, verkostomestari

(liitostyöt, häiriöt vedenjakelussa ja

viemäroinnissä, vesimittarien asennukset)

Kai Veikkolainen, käyttöinsinööri

(vedenottamot ja jätevesipumppaamot, hajuhaitat)

Vikailmoitukset
työajan ulkopuolella

0400 650 854

ANNA PALAUTETTA

Mistä aiheista haluaisit lukea seuraavissa numeroissa?

.....
.....

Mikä oli lehden mielenkiintoisin juttu?

.....

Nimi ja osoite: .....

.....

Puhelinnumero: .....

Postimaksu
maksettu

HAMINAN VESI - LIIKELAITOS
Haminan kaupunki

VESI
5005721

00003 VASTAUSLÄHETYS

